

มิติคุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชันสั่งอาหารในมุมมองของผู้บริโภค
กรณีศึกษาแกร็บฟู้ด

THE INFORMATION QUALITY DIMENSION ON FOOD ORDERING APPLICATIONS
IN CONSUMER PERSPECTIVE : CASE STUDY GRABFOOD

วิชุดา ไชยศิวิามงคล^{1*}
Wichuda Chaisiwamongkol^{1*}
นิธิศ ประวิตรกาญจน์²
Nithit Prawitkan
ปิยาพร อุตทรนคร³
Piyaporn Uttaranakorn³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามิติคุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชันสั่งอาหาร ในมุมมองของผู้บริโภค กรณีศึกษาแกร็บฟู้ดเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน แบ่งเป็น 3 ระยะ (1) วิเคราะห์เนื้อหาบนแกร็บฟู้ด (2) ระบุมิติและตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ (3) ตรวจสอบการให้ความสำคัญต่อตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ ด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2563 รวม 384 คน จำแนกเป็น 3 กลุ่มสาขา คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ด้วยการวิเคราะห์ t-test, ANOVA และ Friedman Test ผลการวิจัย พบว่าบนแอปพลิเคชันแกร็บฟู้ดสามารถจัดหมวดเนื้อหาได้เป็น 7 หมวด โดยมีรายการข้อมูลรวม 33 รายการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ 8 ตัว ครอบคลุมมิติคุณภาพสารสนเทศ 4 มิติ โดยผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศในระดับมากทุกหมวดข้อมูล ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.69 ถึง 3.97 หมวดที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญสูงสุด คือ หมวดบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=3.97$) ทั้งนี้ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศสูงกว่ากลุ่มสาขาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกหมวดข้อมูล โดยให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงานสูงกว่ามิติอื่นๆ ส่วนกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กับกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพตามบริบทงานสูงกว่ามิติอื่นๆ

คำสำคัญ: ฟู้ดเดลิเวอรี่ คุณภาพข้อมูล ตัวบ่งชี้ สารสนเทศ

¹ ผู้นิพนธ์ประสานงาน สาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อีเมล: wichuda@kku.ac.th

*Corresponding Author, Department of Statistics, Faculty of Science, Khon Kaen University, E-mail: wichuda@kku.ac.th

² หลักสูตรสารสนเทศสถิติ สาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Department of Statistics, Faculty of Science, Khon Kaen University

³ หลักสูตรสารสนเทศสถิติ สาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Department of Statistics, Faculty of Science, Khon Kaen University

วันที่รับบทความ (Received date): 13 October 2021 วันที่แก้ไขแล้วเสร็จ (Revised date): 12 February 2022

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted date): 28 February 2022

Abstract

Study objective: to evaluate the consumer's perspective on the quality of information about Grab Food, the food ordering application. Methodology: This is a mixed methods research design which was divided into 3 phases: (1) the application content analysis (2) dimensions and indicators of information quality identifying (3) surveying the importance of information quality by using a questionnaire. The study population consisted of 384 undergraduate students from Khon Kae University in 2020, who were classified into 3 subgroups: Science & Technology, Humanities & Social Sciences, and Health Sciences. The descriptive and inferential statistics; t-test, ANOVA, and Friedman were used in this study. Results: The content on the Grab Food application had 7 categories with 33 items. There were related to 8 indicators in 4 dimensions. All categories were highly important from a consumer perspective (average 3.69-3.97). The most important items were user accounts and public relations ($\bar{X}$ =3.97). The Health Sciences subgroup paid close attention to the information quality with statistically significant for all categories, especially in the interactional dimension, compared to other groups. While the Science & Technology and Humanities & Social Sciences subgroups paid attention to the contextual dimension more than other dimensions.

Keywords Food Delivery, Data Quality, Indicators, Information

บทนำ

จากเหตุการณ์ของโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ได้ระบาดขึ้นทั่วโลก ทำให้ผู้คนในสังคมต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและใช้ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) รูปแบบการทำงานได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นการทำงานอยู่ที่บ้าน (Work from Home) ส่วนรูปแบบการเรียนการสอนได้ปรับเป็นแบบออนไลน์ นอกจากนี้พฤติกรรมของผู้บริโภคได้มีการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน พบว่ามีการซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคผ่านออนไลน์มากขึ้น ด้วยการบริการจัดส่งถึงที่หมาย (Delivery)

จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทย (Kasikorn Research Center Co., Ltd., 2020) พบว่าในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 ปริมาณการสั่งอาหารแบบส่งถึงที่หมาย (Food Delivery) มีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 150 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 และจากการสำรวจของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transactions Development Agency, 2020) พบว่าผู้บริโภคร้อยละ 88.47 สั่งอาหารจากแอปพลิเคชันของธุรกิจที่เป็นตัวกลาง เช่น GrabFood, LineMan, FoodPanda, GetFood และอื่น ๆ โดยกลุ่ม Gen Y (อายุ 19-38 ปี) ใช้บริการมากถึงร้อยละ 51.09 และจากการศึกษาของ

ฐานทัศน์ ชมภูพล และคณะ (Chompuphol et al., 2020) พบว่า ธุรกิจจัดส่งอาหารประเภทตัวกลางที่ได้รับความนิยม คือ Lineman และ Grab Food คิดเป็นร้อยละ 86.2 และ 82.0 ตามลำดับ

คุณภาพข้อมูล (Data Quality) หรือคุณภาพสารสนเทศ (Information quality: IQ) บนแอปพลิเคชันเหล่านี้ นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญต่อธุรกิจมาก เนื่องจากเนื้อหาและรูปแบบของข้อมูลสารสนเทศที่ธุรกิจนำเสนอต่อผู้บริโภคนั้น จะมีผลต่อการตัดสินใจว่าจะซื้อสินค้าหรือไม่ คำว่าคุณภาพสารสนเทศ หมายถึงสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการใช้งาน ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยผลิตจากข้อมูลที่เป็นความจริงและทันสมัย มาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้มีความหมายที่ชัดเจน สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการนำเสนอที่ง่ายและมีคุณภาพ มาถึงผู้ใช้ทันเวลา สามารถแบ่งได้เป็น 4 มิติ (1) มิติคุณภาพตามธรรมชาติหรือเนื้อหาของข้อมูล แสดงถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือในตัวข้อมูลที่ปรากฏ (2) มิติคุณภาพสารสนเทศตามบริบทของงาน ข้อมูลควรมีความครบถ้วนสมบูรณ์และความเป็นปัจจุบัน (3) มิติคุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์ ระบบมีความพร้อมใช้งานหรือสามารถแสดงข้อมูลได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงได้ง่าย (4) มิติคคุณภาพด้านการนำเสนอหรือแสดงสารสนเทศ แสดงสารสนเทศที่เข้าใจได้ง่ายสามารถสกัดความรู้ไปใช้ให้เกิดมูลค่า (Chaisiwamongkol, et al., 2018)

จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการบนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ของ วิชชุดา ไชยศิริวามงคล และคณะ (Chaisiwamongkol, et al., 2019) พบว่านอกจากคุณภาพของสินค้าแล้ว ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค คือ คุณภาพสารสนเทศในการนำเสนอสินค้าได้อย่างชัดเจนเข้าใจได้ง่าย รวมถึงมีสารสนเทศด้านการบริการหลังการขายภายใต้ระบบความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งพบว่านักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวสูง และแตกต่างจากกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจาก GrabFood เป็นแอปพลิเคชันทางธุรกิจที่ได้รับความนิยมสูง รวมทั้ง Gen Y เป็นกลุ่มที่ใช้บริการด้าน Food Delivery มาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผู้บริโภคกลุ่ม Gen Y ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาว่าให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชัน GrabFood มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้กับธุรกิจด้าน Food Delivery นำไปใช้ในการพัฒนาสารสนเทศบน Application ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มต่อไป โดยศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2563

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษามิติคคุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชันสั่งอาหารในมุมมองของผู้บริโภค กรณีศึกษา Grab Food

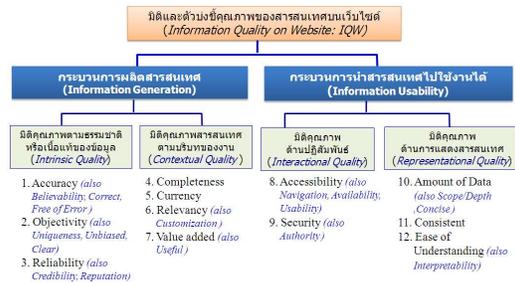
ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิด 3 เรื่องที่สำคัญ คือ มิติคคุณภาพสารสนเทศ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์กับ Food Delivery และ พฤติกรรมผู้บริโภค ดังนี้

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ผลลัพธ์จากการนำข้อมูลมาจัดระบบและจัดเรียงให้อยู่ในรูปแบบที่ผู้คนสามารถเข้าใจและใช้ได้ หรืออยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและมีประโยชน์กับผู้ใช้สารสนเทศ (Laudon and Laudon, 2018) ดังนั้น ข้อมูลกับสารสนเทศนับได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างมาก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับมิติคคุณภาพสารสนเทศ พบว่า สารสนเทศจะมีคุณภาพดีหรือไม่ขึ้นกับคุณภาพที่มาจากเนื้อหาของข้อมูล (Intrinsic) อีกส่วนหนึ่งขึ้นกับกระบวนการผลิตสารสนเทศ (Information Generation) ที่ต้องได้สารสนเทศตรงกับบริบทของการนำไปใช้งาน (Contextual) อย่างไรก็ตามสารสนเทศจะเกิดมูลค่าได้นั้น วิธีการเข้าถึงหรือรูปแบบของการสื่อสารไปยังผู้รับสารต้องมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน (Information Usability) ดังนั้น ในการพิจารณาคุณภาพสารสนเทศจึงแบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ (1) คุณภาพเนื้อหาของข้อมูล (Intrinsic) (2) คุณภาพตามบริบทการนำไปใช้งาน (Contextual) (3) คุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์ (Interactional) หรือการเข้าถึงสารสนเทศ และ (4) คุณภาพของการแสดงหรือนำเสนอสารสนเทศ (Representational) โดยจะเกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพต่าง ๆ รวม 12 ตัว ตามภาพที่ 1 (Chaisiwamongkol, et al., 2018; Wang and Strong, 1996; Knight, 2011)

กระบวนการหรือขั้นตอนของพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์สามารถแบ่งได้เป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาข้อมูล การสั่งซื้อสินค้า การชำระเงิน การส่งมอบสินค้า และการให้บริการหลังการขาย (Theerapong, 2003; Laudon and Laudon, 2018) ซึ่งการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับธุรกิจ Food Delivery จำเป็นต้องคำนึงถึงการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศในขั้นตอนเหล่านี้ด้วย

ภาพที่ 1 มิติและตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ

ที่มา : Chaisiwamongkol et al. (2018)

ตามหลักการของพฤติกรรมผู้บริโภค พบว่า ก่อนที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ผู้บริโภคจะพิจารณาปัจจัยหลายประการที่มีความซับซ้อน สามารถสรุปเป็นรูปแบบพื้นฐานของพฤติกรรมผู้บริโภคได้ 3 ส่วน ได้แก่ สิ่งเร้า สภาวะจิตใจ และพฤติกรรมตอบสนองของผู้บริโภคต่อสิ่งเร้าหรือสภาวะจิตใจ โดยในส่วนของสภาวะจิตใจนั้น ทำให้ผู้บริโภคมีการแสวงหาข้อมูล (Information Search) เพื่อพิจารณาค้นหาทางเลือก จากนั้นจะประเมินทางเลือกหรือประเมินสารสนเทศที่ได้รับ (Evaluation of Alternatives) (Constantinides, 2004; Kotler and Armstrong, 1997) ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของ Saracevic & Kantor (1997) ดังนั้นเพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพที่มีคุณภาพสอดคล้องกับการใช้งานของผู้บริโภค ผู้วิจัยจึงนำผู้บริโภคที่มีประสบการณ์เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวบ่งชี้ ด้วยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศ เพื่อค้นหารายการคุณลักษณะ (Attributes) ที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นหลักการของผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง (User-Centric) หรือหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้บริโภคกับเว็บไซต์ พานิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามประสบการณ์ของผู้ใช้ (User Experience) (Cremonesi et al, 2013; International Organization for Standardization, 2010; McCracken and Wolfe, 2004)

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและ

เชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้แบ่งระยะในการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะที่ 1 ศึกษาหมวดข้อมูลสารสนเทศในการสั่งอาหารบนแอปพลิเคชัน GrabFood ตามพฤติกรรมผู้บริโภค โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์และจัดหมวดเนื้อหา และรายการข้อมูลที่ได้จากแอปพลิเคชันดังกล่าว

2) ระยะที่ 2 ศึกษามิติและตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชัน GrabFood ที่ควรมี โดยนำหมวดเนื้อหา และรายการข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มารวมกับรายการตัวบ่งชี้คุณภาพในมิติต่างๆ จัดทำเป็นแบบสำรวจให้นักศึกษาชั้นปี 4 หลักสูตรสารสนเทศสถิติ ที่ผ่านการเรียนรายวิชา SC623401 การจัดการคุณภาพข้อมูล (Data Quality Management) มาแล้วและได้เกรดเฉลี่ยวิชาดังกล่าวในระดับ B ขึ้นไป รวม 23 คน ให้แต่ละคนดำเนินการตอบตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศที่เหมาะสมกับแต่ละรายการข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์ข้อสรุปเพื่อนำไปใช้ในการทำ focus group กับนักศึกษากลุ่มเดิมโดยสุ่มมาจำนวน 8 คน เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจนให้กับแต่ละรายการข้อมูลว่าควรวัดด้วยตัวบ่งชี้คุณภาพใดบ้าง

3) ระยะที่ 3 ศึกษาการให้ความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศ ในแต่ละรายการข้อมูลของแอปพลิเคชันสั่งอาหาร Grab Food ตามมุมมองของผู้บริโภค โดยใช้ตัวบ่งชี้ในมิติคุณภาพสารสนเทศต่างๆ ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2563 จำนวน 38,893 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2563 ที่เคยใช้บริการแอปพลิเคชัน Grab Food อย่างน้อย 3 ครั้ง ในปีที่ผ่านมา

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (n) ภายใต้การประมาณค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพสารสนเทศ ด้วยหลักการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Cochran (1963) โดยปรับด้วยขนาดประชากร ผลการคำนวณต้องใช้จำนวนตัวอย่างอย่างน้อย 380 คน สำหรับครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ 384 คน

$$n_0 = \frac{\sigma^2 Z_{\alpha/2}^2}{d^2}$$

$$n = \frac{n_0}{1 + \frac{n_0}{N}}$$

$$n \cong 380$$

n_0 คือ ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ
 σ^2 คือความแปรปรวนของคะแนน
 คุณภาพสารสนเทศ ผู้วิจัย
 กำหนดไว้ที่ 0.25
 $Z_{\alpha/2}$ คือค่าคะแนนมาตรฐาน ที่ช่วง
 ความเชื่อมั่น 95 ($\alpha = 0.05$) ค่า
 $Z = 1.96$
 d^2 คือขอบเขตความผิดพลาดของ
 คะแนนคุณภาพสารสนเทศ
 หรือ
 $|\mu - \bar{X}|$ ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่
 0.05

ทั้งนี้ จำแนกเป็น 3 กลุ่มสาขา หรือ 3 ชั้นภูมิ คือ
 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (SC & TE) กลุ่ม
 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Health) และกลุ่มสาขา
 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Huso) ตามสัดส่วน
 จำนวนตัวอย่างที่ปรากฏในตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม โดยนำรายการ
 ข้อมูลและตัวบ่งชี้ IQ ที่ได้จากระยะที่ 2 มาใช้ในการ
 กำหนดข้อคำถาม โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย
 2 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลส่วนบุคคลและประสบการณ์ที่
 เคยใช้แอปพลิเคชัน (2) ระดับคะแนนความสำคัญของ
 คุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชัน โดยใช้มาตรา
 ส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต 5 ระดับ (Likert) คือ
 5=มากที่สุด 4=มาก 3=ปานกลาง 2=น้อย และ 1=น้อย
 ที่สุด ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดย
 ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ที่เชี่ยวชาญด้านการจัดการข้อมูล
 และการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล ด้วยค่าดัชนีความ
 สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่ง
 พบว่าแต่ละข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.5 จากนั้น นำ
 เครื่องมือไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดย
 นำไปทดลองใช้กับหน่วยตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มสาขาวิชาละ 10 คน
 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา ได้ค่าเท่ากับ
 0.92 ซึ่งมากกว่า 0.80 ถือว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรง
 สามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี
 ปีการศึกษา 2563 ในแต่ละกลุ่มสาขา

กลุ่มสาขา (h)	จำนวน ประชากร (N_h) : คน)	จำนวน ตัวอย่าง (n_h) : คน)
Huso รวม 5 คณะ	18,264	180
Health รวม 7 คณะ	7,616	75
SC&TE รวม 8 คณะ	13,012	129
รวม	38,893	384

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งสถิติเชิง
 พรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน โดยนำเสนอข้อมูลทั่วไป
 ของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่
 ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ของคะแนนความสำคัญของ IQ สำหรับการแปลผล
 ค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง ความสำคัญระดับมาก
 ที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง ความสำคัญระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง ความสำคัญระดับ
 ปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง ความสำคัญระดับน้อย

1.00 - 1.80 แสดงว่า ความสำคัญระดับน้อย
 ที่สุด

ส่วนการเปรียบเทียบคะแนนความสำคัญของ
 IQ ระหว่างเพศ ใช้สถิติทดสอบ Independent t-test
 สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนความสำคัญของ IQ
 ระหว่าง 3 กลุ่มสาขา กรณีกลุ่มประชากรอิสระกัน ใช้
 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และ
 การเปรียบเทียบคะแนนความสำคัญของ IQ ระหว่าง 4
 มิติของคุณภาพสารสนเทศในแต่ละกลุ่มสาขา ซึ่งเป็น
 กรณีกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กันใช้ Friedman Test

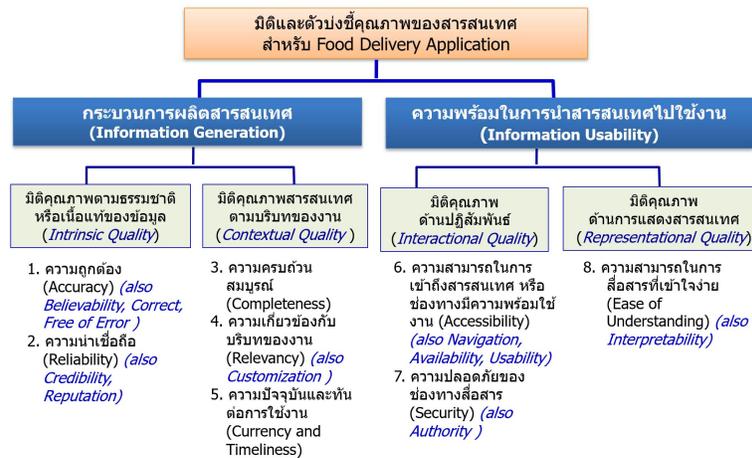
ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้
 ผลการวิจัยดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์สารสนเทศในการ
 สั่งอาหารบน Grab Food ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา
 พบว่าสามารถแบ่งกลุ่มเนื้อหา หรือรายการข้อมูลและ

สารสนเทศที่ต้องประเมินคุณภาพได้เป็น 7 หมวด ได้แก่ (1) การสมัครสมาชิก (2) ข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์ (3) การสั่งอาหาร (4) การชำระเงิน (5) ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบหลังจากการสั่งซื้อ (6) รายการรีวิวผู้ส่งอาหาร (7) ศูนย์ช่วยเหลือ โดยมีรายการข้อมูลรวม 33 รายการ

2) ผลการศึกษามิติและตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชัน Grab Food โดยนำรายการข้อมูล 33 รายการ จากระยะที่ 1 มากำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ

สารสนเทศ โดยนักศึกษาชั้นปี 4 ที่มีประสบการณ์ตามเกณฑ์ เป็นผู้ระบุตัวชี้วัดคุณภาพข้อมูลในแต่ละรายการ และวิเคราะห์ข้อสรุปด้วยการทำ focus group พบว่ามีรายการข้อมูลและสารสนเทศที่ควรประเมินรวมทั้งสิ้น 33 ข้อ ตามที่ปรากฏในตารางที่ 2 ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ 8 ตัว ครอบคลุมมิติคุณภาพสารสนเทศทั้ง 4 มิติ ตามภาพที่ 2 โดยตัวบ่งชี้แต่ละตัวได้อธิบายไว้ในตารางที่ 3

ภาพที่ 2 มิติและตัวบ่งชี้คุณภาพของสารสนเทศ สำหรับ Food Delivery Application

ที่มา : ผู้วิจัย

ตารางที่ 2 รายการข้อมูลสารสนเทศที่ควรประเมินบนแอปพลิเคชันแกร็บฟู้ดและตัวบ่งชี้คุณภาพ

หมวดข้อมูล	ข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องพิจารณา	ตัวบ่งชี้
1. การสมัครสมาชิก	1 ความปลอดภัยของช่องทางการสมัครบัญชีผู้ใช้ของแกร็บฟู้ด เช่น สมัครโดยผ่าน Facebook หรือ Google Account หรือ เบอร์โทรศัพท์	3.2 ความมั่นคงปลอดภัย (Security/ Authority)
	2 ความง่ายในการเข้าถึงช่องทางการสมัครบัญชีผู้ใช้ของแกร็บฟู้ด	3.1 ความสามารถในการเข้าถึงและพร้อมในการทำงาน (Accessibility)
2. ข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์	3 ความถูกต้องของข้อมูลที่แสดงรายละเอียดบัญชีผู้ใช้ เช่น ชื่อผู้ใช้ เบอร์โทร	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	4 ความปลอดภัยของข้อมูลรายละเอียดบัญชีผู้ใช้ เช่น การแสดงนโยบายการป้องกันข้อมูลให้ผู้ใช้ทราบ	3.2 ความมั่นคงปลอดภัย (Security/ Authority)
	5 ความถูกต้องของคะแนนสะสมหรือ Grab Reward ของผู้ใช้บริการ	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	6 ความถูกต้องของจำนวนเงินคงเหลือใน Grab Pay	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวดข้อมูล	ข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องพิจารณา	ตัวบ่งชี้
	7 ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการสั่งอาหารได้แก่ คะแนนสะสม ส่วนลดและจำนวนเงินคงเหลือใน Grab Pay	2.1 ความครบถ้วนสมบูรณ์ (Completeness)
	8 ความถูกต้องของรายการประวัติที่เคยใช้บริการจากทุกบริการของแอปพลิเคชัน เช่น รายการอาหารที่เคย สั่งซื้อหรือบริการแกร็บวิน	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	9 ข้อความประชาสัมพันธ์ที่ได้รับจากแอปพลิเคชันตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เช่น รหัสส่วนลดประจำวันมีประโยชน์ต่อการใช้งานแอปพลิเคชัน	2.2 ความเกี่ยวข้องกับบริบทของงาน (Relevancy)
3. การสั่งอาหาร	10 ความถูกต้องของการระบุตำแหน่งสำหรับจัดส่งอาหาร ที่ระบุโดยผู้ใช้บริการหรือแอปพลิเคชันเป็นผู้ระบุตำแหน่งให้	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	11 ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลหมวดหมู่ร้านอาหาร	2.1 ความครบถ้วนสมบูรณ์ (Completeness)
	12 ความถูกต้องของข้อมูลจำนวนคูปองส่วนลดที่ผู้ใช้บริการได้รับความถูกต้องของชื่อร้านอาหาร	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	14 ความน่าเชื่อถือของคะแนนความพึงพอใจที่มีต่อร้านอาหาร	1.2 ความน่าเชื่อถือ (Reliability)
	15 ความถูกต้องของข้อมูลการประมาณเวลา และระยะทางเบื้องต้นเพื่อจัดส่งอาหารของแต่ละร้านความถูกต้องของข้อมูลค่าจัดส่งความถูกต้องของข้อมูลสรุปรายการอาหารเลือกร้านที่เลือกไว้	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	16 ความสามารถในการสื่อสารที่เข้าใจง่ายของข้อมูลสรุปรายการอาหาร และร้านที่เลือกไว้ในแต่ละขั้นตอน เช่น การใช้ภาษาที่สามารถสื่อสารให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย ความมีประสิทธิภาพของการแสดงรูปภาพรายการอาหาร เช่น รูปภาพต้องชัดเจน และแสดงได้อย่างรวดเร็ว	4.1 ความสามารถในการสื่อสารที่เข้าใจง่าย (Ease of Understanding)
	17 ความน่าเชื่อถือของช่องทางการชำระเงิน เช่น ชำระเงินปลายทาง หรือ Grab Pay	1.2 ความน่าเชื่อถือ (Reliability)
	18 ความปลอดภัยของช่องทางการชำระเงิน	3.2 ความมั่นคงปลอดภัย (Security/ Authority)
	19 ความน่าเชื่อถือของช่องทางการชำระเงิน	1.2 ความน่าเชื่อถือ (Reliability)
5. ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบหลังจากการสั่งซื้อ	20 เมื่อมีการระบุผู้จัดส่ง สามารถประมาณเวลาได้ถูกต้อง ทำให้ลูกค้าจะได้รับอาหาร ตามเวลาที่กำหนด	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	21 แสดงสถานการณ์จัดส่งอาหาร ได้ทันกับความเป็นจริง หรือเป็นปัจจุบัน เช่น ร้านค้ากำลังเตรียมอาหารให้คุณ คนขับกำลังมาหาคุณ	2.3 ความปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน (Currency and Timeliness)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวดข้อมูล	ข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องพิจารณา	ตัวบ่งชี้
	22 ความถูกต้องของข้อมูลเกี่ยวกับผู้ส่งอาหาร เช่น ชื่อ คະແນ ความพึงพอใจของผู้ส่งอาหาร พาหนะที่ใช้ในการส่ง และ ทะเบียนรถของผู้ส่งอาหาร	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	23 ความสามารถในการเข้าถึงได้ง่ายของช่องทางสำหรับการ ติดต่อกับผู้ส่งอาหาร เช่น การโทรหรือส่งข้อความ	3.1 ความสามารถในการ เข้าถึงและพร้อมในการใช้ งาน (Accessibility)
	24 ความถูกต้องของการแสดงแผนที่หรือเส้นทางที่ผู้ส่งอาหาร ใช้เดินทางมาถึงผู้สั่ง	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
6. รายการรีวิวผู้ส่งอาหาร	25 ความถูกต้องของการแสดงคะแนนจากระบบการกดให้ คะแนนผู้ส่งอาหาร	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)
	26 ความน่าเชื่อถือของคะแนนที่แสดงจากระบบการกดให้ คะแนนผู้ส่งอาหาร	1.2 ความน่าเชื่อถือ (Reliability)
	27 ความเป็นปัจจุบันของคะแนนจากระบบการกดให้คะแนนผู้ส่ง อาหาร	2.3 ความเป็นปัจจุบันและทันต่อ การใช้งาน (Currency and Timeliness)
7. ศูนย์ช่วยเหลือ	28 ความพร้อมใช้งานของช่องทางในการติดต่อศูนย์ช่วยเหลือ เช่น e-mail หรือ chat พร้อมใช้งาน	3.1 ความสามารถในการ เข้าถึงและพร้อมในการใช้ งาน (Accessibility)
	29 ความง่ายในการเข้าถึงช่องทางรายงานปัญหาและขอ ความช่วยเหลือ	
	30 ช่องทางการรายงานปัญหาและขอความช่วยเหลือมี ประสิทธิภาพ เช่น ได้รับอาหารไม่ถูกต้อง	

ตารางที่ 3 คำอธิบายตัวชี้วัดคุณภาพสารสนเทศ

	ชื่อตัวบ่งชี้คุณภาพ	คำอธิบาย	มิติ คุณภาพ
1	1.1 ความถูกต้อง (Accuracy)	ข้อมูลและสารสนเทศมีความถูกต้อง (Correct) ภายใต้ความเป็นจริง (True or Real or Believability) ไม่มีความคาดเคลื่อนที่อาจทำให้ผู้ใช้เกิดความ เข้าใจที่ผิดพลาด (Free of Error) โดยข้อมูลมีความชัดเจนในตัวเองหรือไม่ คลุมเครือ (Objectivity)	1
2	1.2 ความน่าเชื่อถือ (Reliability)	เป็นข้อมูลและสารสนเทศที่สามารถระบุแหล่งที่มาหรือแหล่งอ้างอิงของ ข้อมูลได้ (Credibility) โดยเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเชื่อถือได้ ทำให้เกิด ความน่าเชื่อถือในตัวข้อมูล (Reputation)	1
3	2.1 ความครบถ้วนสมบูรณ์ (Completeness)	ข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญมีความครบถ้วนไม่ขาดหาย และชัดเจน เพียงพอต่อการใช้งานของผู้ใช้	2
4	2.2 ความเกี่ยวข้องกับบริบท ของงาน (Relevancy)	ข้อมูลและสารสนเทศมีความเกี่ยวข้อง หรือมีความสัมพันธ์กับการใช้งาน และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูล สามารถตัดสินใจได้เร็วขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าต่อการใช้ งานได้ (Value-added)	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	ชื่อตัวบ่งชี้คุณภาพ	คำอธิบาย	มิติ คุณภาพ
5	2.3 ความปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน (Currency and Timeliness)	ข้อมูลและสารสนเทศเป็นปัจจุบันและทันสมัย (Currency หรือ Up-to-date) หรือตรงตามกาลของข้อมูล (Age of data) ทำให้ผู้ใช้ได้สารสนเทศตรงกับความเป็นจริง และมาถึงผู้ใช้ทันเวลา (Timeliness)	2
6	3.1 ความสามารถในการเข้าถึงและพร้อมในการใช้งาน (Accessibility)	ข้อมูลและสารสนเทศมีความพร้อมในการใช้งาน (Availability and Usability) สามารถเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว โดยปราศจากอุปสรรคในการใช้งาน โดยต้องมีระบบนำทาง (Navigation) และการเชื่อมต่อ (Interface) ที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency)	3
7	3.2 ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ (Security/ Authority)	การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ ทั้งในระดับเว็บไซต์และข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้ โดยมีระบบการจำกัดสิทธิ์ เพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่สำคัญ (Authority) ด้วยระบบที่น่าเชื่อถือและเป็นมาตรฐาน ทำให้มั่นใจว่าปราศจากการโจมตีจากไวรัส หรือแฮกเกอร์	3
8	4.1 ความสามารถในการสื่อสารที่เข้าใจง่าย (Ease of Understanding)	ข้อมูลและสารสนเทศที่น่าเสนอ สามารถสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ตีความได้ง่าย (Interpretability) ด้วยภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมไม่ซับซ้อน รวมทั้งขนาดตัวอักษรไม่เล็กหรือสีซึ่งจางจนเกินไป ทั้งนี้อาจใช้วิดีโอ แผนที่ ตาราง สัญลักษณ์ หรือรูปภาพ ช่วยในการอธิบาย โดยการนำเสนอต้องกระชับ ไม่น้อย ไม่มากหรือละเอียดจนเกินไป (Conciseness)	4

3) ผลการสำรวจคุณภาพสารสนเทศบนแอปพลิเคชันแกร็บฟู้ด ในกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2563 ที่เคยใช้บริการแอปพลิเคชัน Grab Food อย่างน้อย 3 ครั้ง ในปีที่ผ่านมา รวม 384 คน ด้วยแบบสอบถาม พบข้อสรุปดังนี้

3.1) ในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบพบว่า เป็นกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีร้อยละ 33.59 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพร้อยละ 19.53 และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ร้อยละ 46.88 โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 57.04 อยู่ในชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 37.5 ใน 1 ปีที่ผ่านมาส่วนใหญ่เคยใช้บริการสั่งอาหารบนแอปพลิเคชันแกร็บ ฟู้ดตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไปร้อยละ 73.44 สำหรับช่วงเวลาที่ใช้บริการสั่งอาหารผ่านแอป

พลิเคชันบ่อยที่สุด คือ 15.01-19.00 น. และ 19.01-24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 64.84 ดังตารางที่ 4

3.2) ในส่วนของค่าคะแนนเฉลี่ยของ IQ ในแต่ละหมวดข้อมูล พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับทุกหมวดข้อมูลในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.69 ถึง 3.97 หมวดข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยความสำคัญสูงสุด คือ หมวดข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้ตอบให้ความสำคัญกับ IQ ในระดับมากด้วยค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D. = 0.94) รองลงมา คือ หมวดข้อมูลการสมัครสมาชิกค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 0.89) สำหรับในแต่ละรายการ พบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความถูกต้องของจำนวนเงินคงเหลือใน Grab Pay สูงสุด โดยความสำคัญอยู่ในระดับมาก ด้วยค่าเฉลี่ย 4.11 (S.D. = 0.942) รายละเอียดตามที่ปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

รวม	SC&TE		Health		Huso		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%
	129	33.60	75	19.50	180	46.90	384	100.00
เพศ: ชาย	46	35.70	29	38.70	113	62.80	188	48.96
หญิง	83	64.30	46	61.30	67	37.20	196	57.04
ชั้นปี: ชั้นปีที่ 1	22	17.10	17	22.70	41	22.80	80	20.83
ชั้นปีที่ 2	37	28.70	14	18.70	44	24.40	95	24.74
ชั้นปีที่ 3	29	22.50	2	2.70	28	15.60	59	15.36
ชั้นปีที่ 4	41	31.80	36	48.00	67	37.20	144	37.50
ชั้นปีที่ 5 ขึ้นไป	0	0.00	6	8.00	0	0.00	6	1.56
จำนวนครั้งที่เคยสั่งอาหารบนแอปพลิเคชัน GrabFood ใน 1 ปีที่ผ่านมา								
3 ครั้ง	37	28.70	7	9.30	58	32.20	102	26.56
4 ครั้งขึ้นไป	92	71.30	68	90.70	122	67.80	282	73.44
ช่วงเวลาที่สั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันบ่อยที่สุด								
00.01-08.00 น.	4	3.10	3	4.00	6	3.40	13	3.38
08.01-11.00 น.	4	3.10	4	5.30	2	1.10	10	2.60
11.01-15.00 น.	36	27.90	19	25.30	57	31.70	112	29.17
15.01-19.00 น.	45	34.90	28	37.30	53	29.40	126	32.81
19.01-24.00 น.	40	31.00	21	28.00	62	34.40	123	32.03

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศในแต่ละหมวดข้อมูล

หมวดข้อมูลบน Application GrabFood	$\bar{X}$	S.D.
1. การสมัครสมาชิก	3.88	.89
2. ข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์	3.97	.94
3. การสั่งอาหาร	3.83	1.01
4. การชำระเงิน	3.83	1.08
5. ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบหลังจากการสั่งซื้อ	3.83	1.08
6. รายการรีวิวผู้ส่งอาหาร	3.69	1.02
7. ศูนย์ช่วยเหลือ	3.78	1.04

3.3) ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศ พบว่า

3.3.1) จากผลในตารางที่ 6 สรุปได้ว่าผู้หญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวสูงกว่าผู้ชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกหมวดข้อมูล ($p < 0.05$) ยกเว้นหมวดข้อมูลศูนย์ช่วยเหลือ พบว่าทั้งผู้ชายและผู้หญิงให้ความสำคัญไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3.3.2) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสาขาทั้ง 3 ผลดังตารางที่ 7 สรุปได้ว่า

ก) กลุ่มสาขา Health มีค่าคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว สูงกว่ากลุ่มสาขาอื่นๆ ในทุกหมวดข้อมูล

ข) เกือบทุกหมวดข้อมูลพบว่ามีอย่างน้อย 1 กลุ่มสาขามีคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว แตกต่างจากกลุ่มสาขาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ยกเว้นหมวดข้อมูลรายการรีวิวผู้ส่งอาหาร ซึ่งพบว่าทั้ง

3 กลุ่มสาขามีค่าคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ค) เมื่อตรวจสอบรายคู่ระหว่างกลุ่มสาขา พบว่า

ค1) ระหว่างกลุ่มสาขา SC&TE กับ Huso มีคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) ในทุกหมวดข้อมูล

ค2) เกือบทุกหมวดข้อมูล พบว่า กลุ่มสาขา Health มีค่าคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว แตกต่างจากกลุ่มสาขา SC&TE กับ Huso อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ยกเว้น หมวดข้อมูลบัญชีผู้ใช้และประชาสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มสาขา Health กับ Huso มีค่าคะแนนเฉลี่ยดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3.3.3) เปรียบเทียบค่าระหว่างมิติคุณภาพทั้ง 4 มิติ จำแนกตามกลุ่มสาขา จากผลในตารางที่ 8 สรุปได้ว่า

ก) กลุ่มสาขา Huso ให้ความสำคัญกับทั้ง 4 มิติ ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ข) พบว่ามีอย่างน้อย 1 มิติที่กลุ่มสาขา SC&TE กับ Health ให้ความสำคัญต่างจากมิติอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญสถิติ ($p < 0.05$) โดยกลุ่มสาขา SC&TE กับ Huso ให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพตามบริบทงานสูงกว่ามิติอื่น ๆ ในระดับมากโดย $\bar{X} = 3.82$ และ 3.81 ตามลำดับ

ค) ส่วนกลุ่มสาขา Health ให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงานสูงกว่ามิติอื่น ๆ ในระดับมากที่สุดโดย $\bar{X} = 4.29$

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศระหว่างเพศชายและหญิง

หมวดข้อมูล	ชาย	หญิง	t-test	p-value (1-tailed)
	$\bar{X}$, (S.D.)	$\bar{X}$, (S.D.)		
1. การสมัครสมาชิก	3.76, (0.73)	4.00, (0.81)	-2.991*	0.001
2. ข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์	3.90 , (0.80)	4.09 , (0.78)	-2.471*	0.007
3. การสั่งอาหาร	3.70, (0.77)	4.03, (0.76)	-3.774*	0.000
4. การชำระเงิน	3.60, (0.94)	4.06, (0.96)	-4.734*	0.000
5. ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบหลังจากการสั่งซื้อ	3.68, (0.67)	3.98, (0.75)	-4.131*	0.000
6. รายการรีวิวผู้ส่งอาหาร	3.61, (0.81)	3.78, (0.87)	-1.974*	0.026
7. ศูนย์ช่วยเหลือ	3.71, (0.84)	3.85, (0.82)	-1.604	0.055

หมายเหตุ * คือ มีค่า p-value (1-tailed) < 0.05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศระหว่างกลุ่มสาขา

หมวดข้อมูล	กลุ่มสาขา	Mean	S.D.	F	p-value	Multiple Comparison
1. การสมัครสมาชิก (Levene Statistic : Sig = 0.016)	SC&TE	3.78	0.88	9.272*	.000	SC&TE ^a , Huso ^a , Health ^b ด้วยวิธี Dunnett T3
	Health	4.22	0.59			
	Huso	3.81	0.73			
2. ข้อมูลบัญชีผู้ใช้และ ประชาสัมพันธ์ (Levene Statistic : Sig = 0.035)	SC&TE	3.88	0.78	3.766*	.024	SC&TE ^a , Huso ^{ab} , Health ^b ด้วยวิธี Dunnett T3
	Health	4.14	0.56			
	Huso	3.96	0.55			
3. การสั่งอาหารS (Levene Statistic : Sig = 0.002)	SC&TE	3.72	0.79	14.486*	.000	SC&TE ^a , Huso ^a , Health ^b ด้วยวิธี Dunnett T3
	Health	4.19	0.48			
	Huso	3.75	0.59			

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศระหว่างกลุ่มสาขา

หมวดข้อมูล	กลุ่มสาขา	Mean	S.D.	F	p-value	Multiple Comparison
4. การชำระเงิน (Levene Statistic : Sig = 0.000)	SC&TE	3.68	1.08	20.667*	.000	SC&TE ^a , Huso ^a , Health ^b ด้วยวิธี Dunnett T3
	Health	4.45	0.67			
	Huso	3.68	0.90			
5. ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบหลังจากการสั่งซื้อ (Levene Statistic : Sig = 0.001)	SC&TE	3.78	0.82	15.122*	.000	Huso ^a , SC&TE ^a , Health ^b ด้วยวิธี Dunnett T3
	Health	4.22	0.50			
	Huso	3.70	0.67			
6. รายการรีวิวผู้ส่งอาหาร (Levene Statistic : Sig = 0.316)	SC&TE	3.59	0.85	1.953	.143	ไม่แตกต่างกัน
	Health	3.83	0.92			
	Huso	3.72	0.80			
7. ศูนย์ช่วยเหลือ (Levene Statistic : Sig = 0.648)	SC&TE	3.66	0.86	9.663*	.000	SC&TE ^a , Huso ^a , Health ^b ด้วยวิธี Scheffe
	Health	4.15	0.78			
	Huso	3.78	0.79			

SC&TE คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี; Huso คือ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์; Health คือ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

* คือ มีค่า p-value < 0.05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสำคัญของคุณภาพสารสนเทศ ระหว่างมิติคุณภาพทั้ง 4 มิติ จำแนกตามกลุ่มสาขา

กลุ่มสาขา		D1	D2	D3	D4	All	Friedman Test	
							Chi-Square	Sig.
SC&TE	Mean	3.75	3.82	3.72	3.63	3.73	11.191*	0.011
	S.D.	0.73	0.74	0.78	0.98	0.81		
Health	Mean	4.13	4.06	4.29	4.24	4.18	11.858*	0.008
	S.D.	0.46	0.49	0.5	0.63	0.52		
Huso	Mean	3.79	3.81	3.75	3.76	3.78	0.317	0.957
	S.D.	0.53	0.54	0.61	0.78	0.62		

(D1) คุณภาพเนื้อหาของข้อมูลเอง (D2) คุณภาพตามบริบทงาน (D3) คุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงาน

(D4) คุณภาพของการแสดงสารสนเทศ

* คือ มีค่า p-value < 0.05

อภิปรายผล

กลุ่มผู้บริโภคออนไลน์ให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศในระดับมาก ทุกหมวดข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับมิติคุณภาพ ด้านตามบริบทงาน และด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงาน นั่นคือ ข้อมูลที่แสดงรายละเอียดบัญชีผู้ใช้ คะแนนสะสม และจำนวนเงินคงเหลือ รวมถึงรายการประวัติที่เคยใช้บริการ ต้องมีความถูกต้อง ส่วนข้อมูลการประชาสัมพันธ์เรื่องคะแนนสะสม หรือส่วนลดต่างๆ

ต้องมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจได้ง่าย สำหรับข้อมูลรายละเอียดบัญชีผู้ใช้จำเป็นต้องมีนโยบายความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล หรือนโยบายส่วนบุคคลต้องมีความชัดเจนและแสดงให้เห็นให้ผู้บริโภคได้รับทราบ

ผู้บริโภคที่คล้ายกลุ่มสาขา Health จะให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงานสูงกว่ามิติอื่น แสดงให้เห็นว่าเรื่องความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศและการพร้อมใช้งานของระบบ รวมทั้งเรื่องความมั่นคงปลอดภัยของ

ข้อมูลและสารสนเทศ สำคัญมากสำหรับกลุ่มผู้บริโภค สาขา

กลุ่มผู้บริโภคที่มาจากกลุ่มสาขา SC&TE และ Huso ให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพด้านตามบริบทของงานสูงกว่ามิติอื่น แสดงให้เห็นว่าข้อมูลและสารสนเทศจะต้องมีความเป็นปัจจุบันในทุกครั้งที่ผู้บริโภคเรียกดู และมีความครบถ้วนสมบูรณ์มีประโยชน์ต่อการวางแผนและตัดสินใจในการสั่งซื้ออาหาร

ดังนั้น เจ้าของกิจการที่มีการจัดทำแอปพลิเคชันสั่งอาหารทางออนไลน์ ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติคุณภาพตามบริบทงาน และมิติคุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงาน ได้แก่ ความครบถ้วนสมบูรณ์ ความเกี่ยวข้องกับบริบทของงาน ความปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน ความสามารถในการเข้าถึงและพร้อมในการใช้งาน และความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ

สรุปผล

ข้อมูลและสารสนเทศบนแอปพลิเคชันสั่งอาหารนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 7 หมวดข้อมูล ได้แก่ (1) การสมัครสมาชิก (2) ข้อมูลบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์ (3) การสั่งอาหาร (4) การชำระเงิน (5) ข้อมูลและสารสนเทศจากระบบหลังจากรับส่ง (6) รายการรีวิวผู้ส่งอาหาร (7) ศูนย์ช่วยเหลือ รวมทั้งสิ้น 33 รายการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับมิติคุณภาพสารสนเทศ 4 มิติ ตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ 8 ตัว ได้แก่ (1) ความถูกต้อง (Accuracy) (2) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) (3) ความครบถ้วนสมบูรณ์ (Completeness) (4) ความเกี่ยวข้องกับบริบทของงาน (Relevancy) (5) ความปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน (Currency and Timeliness) (6) ความสามารถในการเข้าถึงและพร้อมในการใช้งาน (Accessibility) (7) ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ (Security/ Authority) (8) ความสามารถในการสื่อสารที่เข้าใจง่าย (Ease of Understanding) พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศทุกหมวดข้อมูลในระดับมาก

โดยค่าเฉลี่ยความสำคัญของ IQ ดังกล่าวอยู่ระหว่าง 3.69 ถึง 3.97 หมวดข้อมูลที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญสูงสุด คือ หมวดบัญชีผู้ใช้และการประชาสัมพันธ์ โดยผู้หญิงให้ความสำคัญกับ IQ สูงกว่าผู้ชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกหมวดข้อมูล ยกเว้นหมวดศูนย์ช่วยเหลือทั้งสองเพศให้ความสำคัญไม่แตกต่างกัน

กลุ่มสาขา Health ให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศสูงกว่ากลุ่มสาขาอื่นในทุกหมวดข้อมูลซึ่งกลุ่มสาขา SC&TE กับ Huso ให้ความสำคัญกับคุณภาพสารสนเทศในหมวดต่างๆ ไม่แตกต่างกันแต่แตกต่างจากกลุ่มสาขา Health อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับมิติคุณภาพสารสนเทศนั้น พบว่ากลุ่มสาขา SC&TE กับ Huso ให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพตามบริบทงานสูงกว่ามิติอื่นๆ ส่วนกลุ่มสาขา Health ให้ความสำคัญกับมิติคุณภาพด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงานสูงกว่ามิติอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

1) การนำผลการวิจัยไปใช้งาน

การพัฒนาหรือปรับปรุงแอปพลิเคชันสั่งอาหารควรคำนึงถึงตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศ 8 ตัวดังกล่าว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติคุณภาพสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติด้านตามบริบทงาน และด้านปฏิสัมพันธ์กับระบบงาน ส่วนหมวดข้อมูลที่ต้องให้ความสำคัญสูง คือ ข้อมูลบัญชีผู้ใช้ และการประชาสัมพันธ์ หรือเรื่องความมั่นคงปลอดภัยนั่นเอง

2) แนวทางการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ เป็นกรณีศึกษาบนแอปพลิเคชัน GrapFood เท่านั้น ควรศึกษาขยายไปยังแอปพลิเคชันสั่งอาหารของบริษัทอื่นๆ ด้วย เพื่อค้นหาตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศใหม่ๆ ต่อไป

สามารถใช้แนวคิดของการวิจัยนี้ ไปใช้เพื่อขยายการศึกษาไปยังแอปพลิเคชันธุรกิจอื่นๆ ได้ เพื่อค้นหาตัวบ่งชี้คุณภาพสารสนเทศที่เหมาะสมกับแอปพลิเคชันธุรกิจนั้นๆ

คำขอบคุณ หรือกิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์และสำคัญยิ่งต่อการวิจัย ทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

References

- Chaisiwamongkol, W., Phatthanakul K., Intharah, T., Seenoi, P., Maomeesri, P. & Kongkaew, J. (2019). Analysis of Factors Affecting Decision to Buy Products or Services on Electronic Commerce. of undergraduate students of Khon Kaen University. *KKU Science Journal*, 47(2), 339-352. [In Thai]
- Chaisiwamongkol, W., Manmart, L. & Chantatub, W. (2018). A User-Centric Approach to Develop Indicators for Assessing Information Quality on E-Commerce Websites. *Chulalongkorn Business Review*, 156, 57-102. [InThai]
- Chompuphol, T, Auaychaiwat, E., & Chanpen, P. (2020). Exposure behavior and satisfaction with food delivery application of people in Bangkok. *Siam Communication Review*, 19(1), 105-116. [InThai]
- Cochran, W. G. (1963). *Sampling techniques*. (Second Edition). New York: John Wiley and Sons, Inc
- Constantinides, E. (2004). Influencing the online consumer's behavior: the Web experience. *Internet Research*, 2(14), 111-126.
- Cremonesi, P., Garzotto, F., & Turrin, R. (2013). *User-centric vs. system-centric evaluation of recommender systems*. In P. Kotzé, G. Marsden, G. Lindgaard, J. Wesson, & M. Winckler (Eds.), Proceedings of the 14th IFIP TC 13 International Conference (INTERACT 2013), LNCS 8119, 152–168. Berlin Heidelberg, Germany: Springer.
- Electronic Transactions Development Agency. (2020). *ETDA reveals that Gen-Y people order food online the most and over 40% order because they are afraid of COVID-19*. Retrieved from <https://www.eta.or.th/th/https/.www-eta-or-th/th/newsevents/pr-news/Online-Food-Delivery-Survey-2020.aspx> [In Thai]
- International Organization for Standardization (2010). *ISO 9241-210:2010 Ergonomics of human-system interaction-Part 210: Human-centred design for interactive systems*. Retrieved from http://www.iso.org/iso/catalogue_detail.htm?csnumber=52075
- Kasikom Research Center Co., Ltd. (2020). *After COVID-19, Food Delivery business expands on the fierce competition on Platform provider advances to Super Application*. Retrieved form <https://www.kasikomresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/z3128-Food-Delivery.aspx>. [In Thai]
- Knight, S. (2011). *The Combined Conceptual Life Cycle Model of Information Quality in User Perceptions of IQ on the Web*. Proceedings of the 16th International Conference on Information Quality (ICIQ-11), 570-590.
- Kotler, P. and Armstrong, G. (1997). *Marketing an Introduction*. (4th Edition). New Jersey: Prentice Hall International.

- Laudon, K C. and Laudon, J. P. (2018).
Management Information Systems.
New York: Prentice Hall.
- McCracken, D. D., & Wolfe, R. J. (2004). *User-centered website development: A human-computer interaction approach (pp. 1-305)*.
Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Saracevic, T. and Kantor, P. (1997). Studying the value of library and information services.
I. Establishing a theoretical framework. I.
Journal of the American Society for Information Science, 48(6), 527-542.
- Theerapong, K. (2003). *Consumer Protection in Electronic Commerce on the Internet*.
Bangkok: Ramkhamhaeng University.
[InThai]
- Wang, R.Y. and Strong, D.M. (1996). Beyond accuracy: What data quality means to data consumers. *Journal of Management Information Systems*, 12(4), 5–33.